

ОБРАЗАЦ ЗА ПИСАЊЕ ИЗВЕШТАЈА О ОЦЕНИ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ**-обавезна садржина-****ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ**

- Датум и орган који је именовао комисију

Одлуком Наставно–научног већа Правног факултета за привреду и правосуђе од 17.09.2018. године, одређена је Комисија за оцену докторске дисертације за јавну одбрану **Mustafa Ali Omar Qrifa** под називом „**Злоупотреба опојних дрога у законодавству и пракси**“. Докторска дисертација је пријављена.

- Састав комисије са назнаком имена и презимена сваког члана, звања, назива уже научне области за коју је изабран у звање, датума избора у звање и назив факултета, установе у којој је члан комисије запослен:

др Борислав Бојић, ванредни професор, ужа научна област Кривичноправна и Привредноправна, изабран у звање ванредног професора 2018. године на Правном факултету за привреду и правосуђе, Универзитета Привредна академија у Новом Саду, где је и запослен, **ментор**;

др Иван Јоксић, ванредни професор, ужа научна област Кривичноправна и Међународноправна, изабран у звање ванредног професора 2016. године на Правном факултету за привреду и правосуђе, Универзитета Привредна академија у Новом Саду, где је и запослен, **председник Комисије**;

др Лазар Ожеговић, ванредни професор, ужа научна област Пословна и међународна економија, изабран у звање ванредног професора 2014. године на Факултету економију и инжењерски менаџмент, Универзитета Привредна академија у Новом Саду, где је и запослен, **члан Комисије**.

ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ

- Име, име једног родитеља, презиме:
Mustafa Ali Omar Qrifa

- Датум рођења, општина, Република:
04.05.1972. године, Злитан, Либија

- Датум одбране, место и назив магистарске тезе:
06.01.2010. године, Правни факултет Терхуни, Универзитет Елмергиб

- Научна област из које је стечено академско звање магистра наука:
Општа-правна научна област

- Радно искуство:
Кандидат је радио као судија кривичног суда у својој матичној држави - Либији

- Публиковани радови по категоријама:

НАСЛОВ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ:**„Злоупотреба опојних дрога у законодавству и пракси“****ПРЕГЛЕД ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ:**

Навести кратак садржај са назнаком броја страна поглавља, слика, шема, графикана и сл.

УВОД

I ГЛАВА

ДРОГЕ И ПСИХОАКТИВНЕ СУПСТАНЦЕ

1. Појам дрога и психоактивних супстанци
2. Врсте дрога и психоактивних супстанци
3. Злоупотреба и последице злоупотребе дрога и психоактивних супстанци

II ГЛАВА

РЕАКЦИЈА ДРУШТВА НА ЗЛОУПОТРЕБУ ДРОГА И ПСИХОАКТИВНИХ СУПСТАНЦИ

1. Неформална друштвена реакција
2. Формална друштвена реакција
 - 2.1. Друштвени и морална осуда
 - 2.2. Медицински третман
 - 2.3. Правна реакција

III ГЛАВА

МЕЂУНАРОДНО-ПРАВНО РЕГУЛИСАЊЕ ЗЛОУПОТРЕБЕ ДРОГА И ПСИХОАКТИВНИХ СУПСТАНЦИ

1. Међународне конвенције и споразуми
2. Став и мере Европске заједнице
3. Мере предузете од стране Северноафричких држава

IV ГЛАВА

ТРЕТИРАЊЕ ПРЕКРШАЈА (КРИВИЧНОГ ДЕЛА) ЗЛОУПОТРЕБЕ ОПОЈНИХ ДРОГА У ЛИБИЈСКОМ ЗАКОНОДАВСТВУ

1. Кривична дела особа које су законски овлашћене да буду у додиру са психоактивним супстанцама
 - 1.1. Невођење евиденције у одговарајућим регистрима
 - 1.1.1. Елементи кривичног дела
 - 1.1.2. Кривичне санкције
 - 1.2. Прекорачење разлика у мерењу
 - 1.2.1. Елементи кривичног дела
 - 1.2.2. Кривичне санкције
2. Кривична дела која може да почини било који појединац
 - 2.1. Налажење на месту које је предвиђено за злоупотребу дрога или психоактивних супстанци

2.1.1. Елементи кривичног дела

2.1.2. Кривичне санкције

2.1.3. Ослобођење од казне

2.2. Доношење или извоз слабих психоактивних супстанци

2.2.1. Елементи кривичног дела

2.2.2. Кривичне санкције

V ГЛАВА

ТРЕТИРАЊЕ ЗЛОУПОТРЕБЕ ОПОЈНИХ ДРОГА У СРБИЈИ И УПОРЕДНОМ ЗАКОНОДАВСТВУ

1. Кривичноправно третирање злоупотребе опојних дрога у Србији

2. Кривичноправно третирање злоупотребе опојних дрога у упоредном законодавству

ЗАВРШНА РАЗМАТРАЊА

ЛИТЕРАТУРА

САДРЖАЈ

Број страница **322**

Број основних поглавља **5**

Број подпоглавља **12**

• **ВРЕДНОВАЊЕ ПОЈЕДИНИХ ДЕЛОВА ДОКТОРСKE ДИСЕРТАЦИЈЕ:**

У првој целини ће једат појам дрога и психоактивних супстанци где ће се са теоријског аспекта обрадити појмовни и термилошки оквир ове појаве. Поред тога, у првом делу истраживања, представљене суврстедрога и психоактивних супстанци а посебан осврт дат је и на питања злоупотребе и последице злоупотребе дрога и психоактивних супстанци .Овајтеоријскидеопружатеоријскубазиу основ за даљи наставак истраживања и разматрање третирања злоупотребе дрога и психоактивних супстанци у кривичноправном систему Либије, Србије и осталих земаља.

Друга целина истраживања даје опис реакције друштва на злоупотребу дрога и психоактивних супстанци и то кроз разматрање облика и модела неформалне друштвене реакције а потом и модела формалне друштвене реакције. У овом делу посебна пажња дајесе питањима друштвене и моралне осуде, као мешовитог модела неформалне и формалне реакције али и питања медицинског третмана злоупотребе дрога. Наравно, с обзиром на предмет рада, разматрање правне реакције заузима највећи део ове целине и кроз њену анализу ће се указати на разлоге правне реакције као и моделе и правне технике и стратегије предузете у циљу спречавања злоупотребе или борбе против ње онда када до злоупотребе дође.

Трећа целина рада бави се међународно-правним регулисањем злоупотребе дрога и психоактивних супстанци а под тим се подразумевају како међународне конвенције и споразуми, став и мере Европске заједнице али и мере предузете од стране Северноафричких држава.

У четвртој целини је представљено истраживање третирања прекршаја (кривичног дела) злоупотребе опојних дрога у либијском законодавству при чему ће се појединачо анализирати најзначајнија кривична дела која су у вези са злоупотребом дрога и психоактивних супстанци прописана у овој земљи. Истраживање седетаљно бави кривичним делима злоупотребе дрога и психоактивних супстанци која су наведена у Закону број 7 из 1990. године као и у његовим изменама и допунама али ће бити ограничено на четири од пет кривичних дела. Пето кривично дело које је наведено у предмету 45 а које кажњава било који прекршај било које од одредби овог закона сматра се допунским текстом чији је циљ да обезбеди да се нико не извуче од казне без обзира колико је мали прекршај. Дата је компарацијатексталибијског закона о психоактивним супстанцама са неким другим законима, од којих је најзначајније српско кривично законодавство као и одредбе о психоактивним супстанцама а посебна пажња посвећена јемеђународним и регионалним конвенцијама које су специјализоване за борбу против злоупотребе дрога или психоактивних супстанци.

Пета целина рада за тему има компаративну анализу односно анализу третирања злоупотребе опојних дрога у Србији и упоредном законодавству. При томе, акценат јестављен на још неке земље Балкана као и најзначајније земље Европске уније.

На самом крају, завршна разматрања представљају резиме целокупно постигнутих резултата у раду, како са подручја теоријско – законодавног аспекта, тако и спроведеног истраживачког и компаративног дела. Закључна разматрања, као и сам рад, систематски посматрано, завршићемо формулисањем предлога које су то мере и модели кривичноправне реакције у Либији и Србији које су добре односно лоше за једну и другу земљу а које би се могле применити односно елиминисати у наведеним земљама. При томе, дат је предлог и мера Европског законодавства које би могле бити од значаја за унапређење третмана злоупотребе дрога и психоактивних супстанци у Либији.

На крају јепредстављен попис коришћене литературе.

ЗАКЉУЧЦИ ОДНОСНО РЕЗУЛТАТИ ИСТРАЖИВАЊА

Кандидат на крају рада, у оквиру закључних разматрања, наводи резултате спроведеног истраживања. Они се износе на следећи начин:

Регулисање и кривичноправни третман злоупотребе дрога и психоактивних супстанци од примарног је интереса за читаво човечанство и стога озбиљан приступ разматрању овог питања заснован на научном истраживању наглашава се као приоритет, нарочито због забрињавајуће динамике угрожавања друштва овом појавом. Са друге стране, нераздвојиво повезано са злоупотребом дрога и психоактивних супстанци је и питање недовољног учинка искључиво репресивног приступа који истиче потребу за истраживањем ове врсте и оправдавају га са научног и друштвеног аспекта.

Сходно томе, научна оправданост овог истраживања се огледа најпре у доприносу који имају резултати истраживања на потврђивање постојећих научних сазнања о предмету истраживања али и класификацији, систематизацији и стицању нових сазнања, применом конкретних научних, пре свега, упоредноправних метода.

Сходно томе, научни значај и оправданост овог истраживања је и у анализи упоредноправних решења и

разматрању проблема са више тачака гледишта чиме се ствара основа за квалитетније разматрање наведене проблематике. Говорећи о злоупотреби дрога и психоактивних супстанци увиђамо да различита законодавства проблем злоупотребе дрога и психоактивних супстанци различито доживљавају те приступају проблему на начин који је специфичан само за ту земљу, очекујући да ће то бити и најделотворније. Међутим, општи или сличан проблем је условљавао и слична или иста решења овог феномена, па је та сличност условила и тражење заједничких одговора. Особености садрже и сва друга национална законодавства а не само законодавства Либије и Србије, па је за проналажење најадекватнијег одговора, са научне тачке гледишта нужно упоређивање и, евентуално, усаглашавање истих како би ефекат наведених мера био што потпунији.

Узевши у обзир друштвени аспект и разматрајући друштвени значај потребе за истраживањем ове врсте, довољно је нагласити да злоупотреба дрога и психоактивних супстанци, као једно од највећих „пошаста“ и несрећа које су задесиле човечанство од његовог настанка, заслужују много више од површног приступа разматрању њиховог кривичноправног третмана. Последице неадекватног поступања у овој области често могу бити несагледиве и зато саме истичу друштвену потребу за оваквим истраживањем. Проучавањем упоредноправних решења, остварује се један велики корак напред ка схватању овог проблема где се уз сагледавање искустава и правних решења других земаља, крећемо путем којима се треба кретати и у сопственој земљи.

ОЦЕНА НАЧИНА ПРИКАЗА И ТУМАЧЕЊА РЕЗУЛТАТА ИСТРАЖИВАЊА

Истраживање је спроведено на систематичан начин уз обилато коришћење доступних научних и стручних извора. Оно даје несумњив допринос решавању проблема али и унапређењу кривичноправног регулисања и третмана злоупотребе дрога и психоактивних супстанци, и то не само у Либији и кривичноправном систему ове земље, већ и кривичноправним системима других земаља света. Посебним освртом на третман злоупотреба дрога и психоактивних супстанци у Србији и кривичноправном регулисању ове појаве у кривичном законодавству Републике Србије указује се и на сличности и разлике кривичноправног третмана у Либији и Србији али и у другим националним законодавствима. У структуралном делу је рад, укључујући истраживање, подељен на начин који омогућава потпунији увид у целокупну материју. Коришћени методолошки оквир је широко постављен чиме је омогућена употреба више различитих метода у истраживању. На тај начин је рад добио научну физиономију и вредност оличену у аутентичном навођењу коришћених извора.

КОНАЧНА ОЦЕНА ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ:

- Дисертација је урађена у складу са пријавом уз одређена одступања која су дозвољена. Под тим се подразумева прилагођавање структуре дисертације резултатима до којих је кандидат дошао током истраживања.
- Дисертација садржи све битне елементе неопходне за ову врсту рада.
- Дисертација представља оригиналан допринос науци јер обухвата истраживање института нагодбе у два потпуно одвојена правна система односно кривична законодавства.
- На основу целокупног садржаја дисертације нису уочени недостаци који би утицали на одлуку комисије о њеном прихватању и позитивном вредновању.

ПРЕДЛОГ:

На основу укупне оцене дисертације, Комисија предлаже:

Имајући у виду предмет докторске дисертације, садржај и примењивост резултата истраживања, коришћени методолошки приступ, постављене хипотезе, научни и стручни допринос **Комисија** предлаже Наставно-научном већу Правног факултета за привреду и правосуђе у Новом Саду да прихвати Извештај о позитивној оцени докторске дисертације кандидата **Mustafa Ali Omar Qrif** под називом „**Злоупотреба опојних дрога у законодавству и пракси**“ и предложи Сенату Универзитета Привредна академија у Новом Саду да се исти усвоји и одобри јавна одбрана.

ПОТПИСИ ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ

проф. др Борислав Бојић

проф. др Иван Јоксић

проф. др Лазар Ожеговић

НАПОМЕНА: Члан комисије који не жели да потпише извештај јер се не слаже са мишљењем већине чланова комисије, дужан је да унесе у извештај образложење односно разлоге због којих не жели да потпише извештај.